

ชื่อวิทยานิพนธ์	ศักยภาพของพยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ
ผู้เขียน	นางสาวสุกัตรา ดวงจันทร์
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาศักยภาพของพยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ รวมทั้งศึกษาอำนาจในการทำงานของประสบการณ์การศึกษาทางการพยาบาล ประสบการณ์การเป็นพยาบาล ประสบการณ์การทำงาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ และประสบการณ์การอบรมหลักสูตรพิเศษการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน ต่อศักยภาพของพยาบาลดังกล่าว นอกจากนี้ยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในของศักยภาพดังกล่าว ในที่นี้คือ ศักยภาพในการประเมินความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน กับศักยภาพในการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลจำนวน 141 คน ซึ่งปฏิบัติงาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิทั้งที่โรงพยาบาล และสถานอนามัยในเครือข่ายสถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิของโรงพยาบาลจำนวน 25 แห่ง ในจังหวัดพัทลุง และสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบวัดศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน ซึ่งประกอบด้วย 2 ชุด คือ 1) แบบวัดศักยภาพในการประเมินความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน และ 2) แบบวัดศักยภาพในการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน แบบวัดศักยภาพดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ หาความคงที่โดยวิธีสอบเข้า ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เท่ากับ 0.93 (แบบวัดชุดที่ 1) และ 0.91 (แบบวัดชุดที่ 2) รวมทั้งหาค่าความสอดคล้องภายใน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอัลฟารอนบาก เท่ากับ 0.97 (แบบวัดชุดที่ 1) และ 0.94 (แบบวัดชุดที่ 2) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างย่างตอบแบบสอบถามและแบบวัดดังกล่าวด้วยตนเองวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแยกແจะด่วนถี่ หากว่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบลดผลของพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มด้วยย่างมีศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวาน ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ศักยภาพในการประเมินความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานมีความสัมพันธ์ทางบวก กับศักยภาพในการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานในระดับสูง ($r = 0.74$, $p < .01$) และประสบการณ์การศึกษาทางการพยาบาลสามารถทำนายศักยภาพในการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานด้านการฝึกทักษะการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานร้อยละ 3 ($p < .05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สนับสนุนแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของพยาบาลผู้ปฏิบัติงาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ โดยการส่งเสริมการศึกษาขั้นสูง หรือการปฏิบัติเฉพาะทางพร้อมทั้งให้แนวทางในการประเมินศักยภาพของพยาบาลซึ่งปฏิบัติงาน ณ สถานบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาศักยภาพของพยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

Thesis Title	Nurses' Capability in Promoting Health of Diabetes Patients at Primary Care Units
Author	Miss Supattara Doungchan
Major Program	Nursing Science
Academic Year	2004

Abstract

This descriptive study aimed to describe nurses' capability in promoting health of diabetes patients at primary care units, to identify selected predictors of the variable and to determine the correlation between two components of the variable, namely, nurses' assessing capability on health promoting abilities of diabetes patients (NAC-DM) and nurses' implementing capability on promoting health of diabetes patients (NIC-DM). One hundred and forty one nurses were recruited from twenty five primary care units located in hospitals and health centers in Phatthalung and Songkhla.

Three questionnaires were used to collect 3 data set: 1) demographics, 2) NAC-DM, and 3) NIC-DM. NAC-DM and NIC-DM were evaluated for content validity by three experts. The test – retest evaluation for stability yielded Pearson's correlation coefficients of 0.93 (NAC-DM) and 0.91 (NIC-DM). The test for internal consistency yielded Cronbach's alpha coefficients of 0.97 (NAC-DM) and 0.94 (NIC-DM). Self-administered response to the questionnaires were used for data collection. Frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson' correlation coefficient, and multiple regressional coefficient were used for the data analysis

The results revealed that the majority of nurses at primary care units rated their capabilities in promoting health of diabetes patients from moderate to high. There were highly significant relationships between total and subtotal scores of NAC-DM and NIC-DM ($r = 0.74$, $p < 0.01$). The level of nursing education accounted for approximately 3% ($R^2 = 0.03$, $p < 0.05$) of the variance of one component of NIC-DM score, namely training skill for promoting health of diabetes patients.

The results provide support for monitoring nurses' capability in promoting health of diabetes patients at primary care unit and enhancing their capabilities through higher nursing education and advanced nursing practice.